

TEXTOVÁ ČASŤ

motto

Plán musí byť, minimálne vo svojich začiatkoch, koncipovaný ako ideálny. Všetky nové územné plány by mali byť predovšetkým ideálnym obrazom budúcnosti mesta, ale i krajiny, ktorá ho obklopuje. Plán má byť ideálnou dohodou zúčastnených obyvateľov s politickou a úradnou mocou, komunálnou aj štátnou.

architekt Roman Koucký

“Ideové východiska metodiky územného plánu” predložené spracovateľom súťažných podmienok berieme ako úvodnú časť našej textovej časti nášho súťažného návrhu, a preto môžeme prejsť priamo k jednotlivým častiam textu. Text sme rozdelili do dvoch hlavných častí:

1. Hlavná idea Územného plánu Dubnice n/V
2. Princípy metodického spracovania Územného plánu

1. HLAVNÁ IDEA ÚZEMNÉHO PLÁNU DUBNICE N/V

Súčasný stav a charakter mesta bol ovplyvnený špecifickosťou historického vývoja Dubnice n/V. Pôvodné malé mestečko, skôr dedina s kaštieľom sa rozvinulo pozdĺž riečky Dubnický potok, kolmo na meandre Váhu a lesného masívu Strážovských vrchov. Pretínala ho hlavná cesta smerujúca do blízkych obcí Ilava resp. Trenčianska Teplá. Dubnica neprebehla vývojom stredovekého mesta za hradbami. Pokojný životom mestečka si Dubnica žila až do 30-tych 20. storočia kedy boli vybudované Škodové závody. Škodové závody svojou zastavanou plochou sa vyrovnali vlastnej urbanizovanej ploche mesta. To prinieslo prudký rozvoj urbanizácie mesta, ale ešte stále však zostal zachovaný pôvodný charakter historického jadra obce pozdĺž Dubnického potoka. Zásadný vplyv na súčasný stav, hlavne centrálnej časti mali 70-80 roky 20. St., kedy bola doplnená panelovou zástavbou a veľká časť historického “jadra” bola zbúraná. Mesto tak stratilo svoju identitu a charakter. K celkovej prehľadnosti v poslednom období 21.st neprispeli úpravy dopravného prepojenia ponad/popod zrýchlenú železnicu.

Tieto historické danosti nás usmernili na zadefinovanie **5 základných tém** hlavnej idey územného plánu:

1. Mesto obklopené prírodou (medzi riekou Váh a lesným masívom Strážovských vrchov) s budúcim Centrom nových technológií - **duch mesta**
2. Zadefinovanie a rozvoj hlavných verejných priestranstiev, vytvorenie nových lokálnych centier po obvode mesta - **obytnosť prostredia**
3. Dobudovanie mestského dopravného okruhu, tranzitného obchvatu - **zlepšenie ŽP v centre mesta**
4. Transformácia priemyselného areálu ZŤS na Centrum nových technológií – **nové pracovné príležitosti**
5. Dotvorenie hlavných mestských osí dopravnej Trenčín-Ilava a zelenej rieka Váh – lesný masív Strážovských vrchov - **posilnenie mestskosti**

2. PRINCÍPY METODICKÉHO SPRACOVANIA ÚP

Navrhované princípy spracovania Územného plánu mesta budú:

- a) ÚP mesta bude liberálny, intenzívny a iniciačný (nie direktívny, extenzívny a obmedzujúci)
- b) mesto bude členené na základe organizačného členenia: centrum, kompaktné sídlo a periféria (nie podľa funkčných zón)
- c) viacvrstvové navrhovanie mesta: obraz, štruktúra, prostredie (nie plány funkčného využitia)
- d) hľadanie jedinečnosti mesta a jeho častí vo väzbách na morfológiu, typológiu a topológiu prostredia (nie homogénna regulácia mesta) s prihliadnutím na historický vývoj
- e) mesto a krajina ako súčasť spoločného celku, navzájom sa dopĺňajú
- f) dopravná stavba nepodporujúca hodnotný verejný priestor sídlo ničí, musí byť súčasťou verejného priestoru (nemôže byť samostatný prvok doplnený zástavbou)
- g) principiálny atribút mesta – obytnosť (nie bývanie)
- h) principiálny atribút mesta – mestskosť, intenzita, jasne vymedzené rozhrania verejne-neverejnú, zastavané-nezastavané, zastaviteľné - nezastaviteľné (nie extenzívnosť, neohraničenie)

Vzhľadom na to, že v súčasnosti sa ako samozrejmosť predpokladá využitie súčasnej informačnej technológie (GIS) nie je potrebné stanoviť presnú mierku jednotlivých úrovní ÚP. Jednotlivé úrovne ÚP sa pri zoomovaní územného plánu na obrazovke počítača otvoria alebo skryjú. Stanovené bude len rozmedzie mierky, v ktorej bude vnímateľná konkrétna informácia na základe úrovne ÚP. Samotný územný plán bude rozdelený na dve základné úrovne, každá úroveň má svoje základné charakteristiky, mieru záväznosti:

1. ÚROVEŇ: ÚZEMNÝ PLÁN (od 1:10 000 do 1:5 000)

Táto úroveň plní funkciu strategickú, určuje dlhodobú koncepciu rozvoja mesta. Určuje základné funkčné využitie urbanistických blokov a hlavne vymedzuje dve základné čiary/hranice:

- **1. čiara** - čiara zastavateľnosti spája dve podmnožiny (územie zastavané a zastaviteľné plochy) do jednej množiny a tým je **urbánne územie**, oddeľuje urbánne územie od nezastaviteľného územia krajiny
 - **2. čiara** – čiara definuje hranicu medzi verejným priestranstvom a neverejnou (zastaviteľnou) plochou
- V súčasnej dobe prudkej urbanizácie a divokej zástavby polí, lúk aj lesov je téma vedenia **čiar zastavateľnosti** (hranica sídla) najdôležitejšou úlohou ÚP

zobrazuje

- v širších vzťahoch zobrazuje vzťah riešeného mesta a susedných miest a obcí

- podrobne zobrazuje štruktúru mesta, tj presne definuje urbanistické bloky, verejné priestranstvá: ulice, námestia a parky
- systémovo zobrazuje hlavné trasy infraštruktúry, krajinné, dopravné a technické
- katastrálna mapa môže byť zredukovaná (kvôli prehľadnosti)

popisuje

- základnou jednotkou UP je urbanistický blok (mestský, vidiecky prípadne krajinný)
- každý urbanistický blok je identifikovaný (číslo a vzťah k lokalite)
- urbanistický blok definuje hodnoty riešeného územia

reguluje

- funkčná regulácia umožňuje variabilitu a flexibilitu
- definuje hranice a identifikáciu (číslo a názov) jednotlivých blokov a stanovuje uličné a stavebné čiary, z toho vyplýva hranica medzi verejným priestranstvom a neverejnou (zastaviteľnou) plochou
- každému bloku priraduje rámcové priemerné a max. hodnoty využitia územia
- stanovuje základné kompozičné princípy a výškové limity blokov

2. ÚROVEŇ: ÚZEMNÝ PLÁN - REGULAČNÁ ČASŤ (od 1:2 000 do 1:500)

Táto úroveň plní funkciu operatívnu je súčasťou záväznej časti územného plánu mesta, je podkladom územné rozhodovanie.

zobrazuje

- v širších vzťahoch zobrazuje vzťah riešenej lokality plochy alebo súboru blokov k susedným lokalitám
- podľa charakteru riešeného územia zobrazuje detail verejných priestranstiev, parkových úprav resp. spôsob zastavania jednotlivých parciel
- regulačný plán je vždy zobrazený na katastrálnej mape

popisuje

- základným popisom je charakter detailného riešenia verejných priestorov a urbanistických blokov
- definuje hodnoty riešeného územia a navrhuje ich rozvoj

reguluje

- podrobne reguluje charakter zástavby v náväznosti na verejné priestranstvo, definuje mieru otvorenosti parteru
- v celom území definuje záväzné výškové kóty zástavby
- pokiaľ je potrebné v tomto merítke definuje VPS

poznámka:

- pri spracovaní súťažného návrhu sme nadviazali na spracované UP miest okolitých štátov A, CZ